

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. An creaturæ miraculosè possunt agere in distans?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

effectus in medio productus ad hoc conducit, sed virtus, per medium transmissa, & in medio operans effectum, quem aliàs in sua virtute continet, si passum censetur dispositum.

INSTAT V. Cum partes agentis remotæ à passo, nihil agant in propinquiores, sed agant immediatè in passum distans, nulla operatione secuta in medio. Ergo conceditur, quòd magis possit agere in ferrum distans, non agendo in medium, continuatioque inter agens & passum per intermedium aërem, est ob vitandum vacuum, non ad deferendam actionem.

RESPONDETUR. Nulla quidem tunc sequitur operatio in medium, sequitur tamen transmissio virtutis, nec medium illud defert actionem, quæ est modalitas, vel non sine modo, consequenter non transmissibilis, sed defert virtutem activam; quæ licet nihil operetur in medio, sufficit ut sit in medio, nam si erit in medio, adhuc agens in aliquo sui, conjungetur passo.

Noro. Totam hanc conclusionem in hoc resolvit, quia non datur ex una parte ulla experientia actionis in distans, ex altera parte materialis virtus non potest transmitti nisi per medium, aliàs autem transmitti debet, ne causa agat, quæ nec in se, nec in virtute sua existit.

Notabilis est illa experientia, in oppositum de Lebe, cujus fundus, in quem immediatius agit ignis, est frigidus, remotiores autem partes sunt calidæ. Arriaga advertit, quod agit ignis, primum in partes laterales lebetis, proximiores, & postea in remotiores, quare autem non calefaciat fundum, hoc non spectat inquirere, ad præsentem difficultatem. Frigus illud lebetis, refert Oviedo in exhalationes frigidas, & terras, quæ descendunt in fundum lebetis. Recentior Suarez dicit, prius fundum lebetis calefieri, & aquam illi contiguam, sed calefactam, utpote leviolem sursum ascendere, & frigidiorlem utpote graviorem deorsum, ab eoque descensu, frigus illud causari. Addi posset, bulliente aqua intercipi partes frigidas aëris, & in fundum lebetis transmitti, ubi continetur tepor ille, ut ita dicam, concentratus, quanquam etiam experientiam absolutè negat Arriaga.

Ex experientia phantasiæ moventis appetitum, non probatur actio indistans; quia vel in eodem cerebro utrumque est, vel est connexio aliqua transmissione spirituum.

Si autem dicas. Cum actio sit modus, adeoque inseparabilis à Subiecto, qui erat transmissibilis à Subiecto? Negandum erit, actionem transmitti, sed qualitatem virtutis, quæ intermedià agit.

DICENDUM II. *Quamvis agens non agat in medium, modo transmittat virtutem per medium, potest agere in distans.*

PROBATUR Conclusio experientis. Quia si instruat agensus rogi remotiores partes caloris non agunt in medium, quia non possunt in calidum sibi simile agere, & tamen agunt in re-

motius, magis enim calefit passum, à toto monte illo accenso, quàm ab aliquot lignis. Virtus solaris, & planetarum influxus, Mineralia producit, simile nihil producendo in aëre, rursus columna magnæ gravitas, secundum partes remotiores non agit in medium, & tamen major columna, magis gravat. Ergo in distans conjunctum, dari potest actio, non agendo in medium. Quod si quæras: Cum aliqua videantur non agere in distans, nisi etiam agendo in medio, aliqua autem agunt non agendo per medium, in quod principium id referri debeat, sed hujus, ut dicit Arriaga, nulla potest reddi ratio, sed referendum hoc est in experientiam, & naturam agentium. His breviter tactis, sequitur

DIFFICULTAS I.

An Creaturæ miraculosè possint agere in distans?

DICENDUM est, *Possibile esse actionem in distans.* Est Conclusio Scotistarum, Arriaga, Oviedo, contra non paucos Thomistas.

PROBATUR I. Quia id non implicat Contradictionem.

PROBAT II. Arriaga. Quia, quod causa non possit agere in distans, non constat hoc nobis, per rationem à priori, sed per solam experientiam, quæ non infert, non posse dari alias causas, quæ non sint ad talem modum agendi alligatæ, vel ad maximum, cur miraculosè id facere non possint. Addit Oviedo. Si agens ageret in distans, nihil produceret distinctum, quoad substantiam effectus, vel quoad modum, qui se teneat, ex parte effectus. Ergo nil produceret, quod esset contra virtutem suam, & potentiam intrinsecam, ergo posset Deus, ad talem rationem agendi, elevare creaturam.

PROBATUR III. Existat ignis Cracoviæ, possibile est calorem ab illo productum à Deo accipi, & poni Romæ, vel v.g. per replicationem; possibile item est, imò necessarium, calorem illic positum producere calefactionem, ergo non implicabit actio in distans, & non per medium, quia productio caloris de novo facta Romæ, tribuitur igni, qui est Cracoviæ.

CONFIRMATUR. Indistantia non est essentia causæ, ut omnes concedunt; Ergo sublata indistantia manet essentia causæ, ergo & ulterius potentia causandi, adeoque agendi, quod ipsum, sic proponitur. Indistantia vel est essentia actionis, vel non: si non est, Ergo indistantia sublata, manere potest actio, defectusque conditionis suppleri; si autem indistantia, est de essentia actionis, ergo indistantia non erit jam conditio sine Qua non,

non, quod est contra communem doctrinam, quærereque: An agens possit agere in distans? idem erit in re, ac quærere: An possit agere sine actione? siquidem de essentia actionis est, indistincta, quæ tamen duo longè sunt condistincta.

OBJICITUR 1. Actus & potentia debent esse simul. Causa & effectus, sunt actus & potentia. Ergo.

RESPONDETUR. Actum & potentiam pro principali accepta significatione importare materiam & formam, quæ duo ut constituent compositum, debent esse simul, quomodo enim erit compositum, si utrumque à se distet, non tamen actus, & potentia, accepta in minus principali sensu, seu in ordine efficientis, nulla enim in hoc implicancia.

OBJICITUR 2. In loco, in quo res non est præsens, perinde se res habet, ac si non existat. Sed res non existens causare non potest. Ergo.

RESPONDETUR. recentior Suarez. Res non existens, non habet entitatem, si non habet entitatem, non habetur, quod eleuetur ad operandum, modo sibi indebito, causa autem diffita, habet entitatem elevabilem. Dicitur etiam potest, rem quæ tam in se, quam in aliquo sui non est præsens, perinde se habere, ac si non esset, non tamen perinde se habet ac si non esset, si sit in aliquo sui.

INSTABIS. Non potest aliquid elevari, ut agat non existens, in tempore saltem imaginario. Ergo nec potest elevari, si non existat in loco.

RESPONDETUR. Si res procedat de Agente, non existente etiam in aliquo sui. Concedo totum. Si autem existat in aliquo sui, sufficit ut eleuetur, siue existens in aliquo sui, in tempore, siue in loco. Quod si in aliquo sui existat in loco, in nullo sui in tempore. Negabitur consequentia. Quia si existat in aliquo sui in loco, erit quod eleuetur, non erit quod eleuetur, si in tempore, in aliquo sui non existat.

OBJICITUR 3. Illa actio, quæ supponitur posse dari in distans, vel proficiscitur à Deo, supplente locum agentis creati, ubi illud non est, vel ab ipso agente: non à Deo supplente, quia Deus non potest supplere principium actionis, cum hæc essentialiter pendeat à principio: Non etiam proficiscitur ab ipso principio, quia agens non est in illo loco. Ergo actio, non procedit ab illo, in tali loco.

RESPONDETUR. Negando Majorem. Quia actio illa, nec proficiscitur à Deo supplente principium, neque ab ipso immediatè agente producit, sed à virtute ipsius, posita inibi miraculosè, cum non fuerit transmissa, per medium.

OBJICITUR 4. Si agens creatum posset agere in distans, sequeretur illud fore infinitæ virtutis, si enim ageret etiam miraculosè in aliqua distantia, non agendo in medium, non est ratio, cur in remotius agere non posset.

RESPONDETUR. Pontius ad vim hujus argumen-

ti. Quia vel requiritur imprimis ad agendum in majori distantia, major virtus, vel non requiritur: si non requiritur, ergo actio in distans, non arguit majoritatem, consequenter nec infinitatem virtutis: si requiritur major virtus. Ergo non sequetur, si agens possit agere in aliqua distantia, quod possit in omni. Deinde

RESPONDETUR. Negando sequelâ. Quia sicut non datur infinita distantia, nec dabilis est: ita nec poterit illud Agens, in infinitè distans agere. Denique ex eo, quod agens possit aliquid minus, non sequitur, quod possit Agens, agere etiam majus.

OBJICITUR 5. Spectatum agens non elevatum, non apparet qui principiet illam actionem, nec etiam intelligi potest, quomodo ab illo jam elevato, pendeat illa actio. Ergo non datur.

RESPONDETUR. Negando imprimis consequentiam, quia non infrequens est, quorum modum ignoramus, ea tamen asserere, ut reductionem materiæ in punctum quantitate sublata, transitu Angelorum ab extremo ad extremum, sine medio, &c. similia. Deinde Antecedens est falsum, quia quod attinet ad ignem v. g. non elevatum, ille suum non potest calorem impedire, ne agat in medio, sed si passum sit diffitum, non habet vim illuc porrigendi suum calorem: potest autem id facere Deus, non potest item calorem suum replicare, potest Deus. Quia autem illa actio pendeat à calore, qui est virtus ignis existentis alibi, producta ab eodem igne, sit ut ratione hujus, illa actio, pendeat ab illo igne. Cæterum, posito quod corpora, ne divinitus quidem possint transire ab extremo ad extremum, non pertranscundo medium, recurrendum ad hoc erit, ut jam innui, quod transeat quidem medium illa virtus, sed non operetur in medio, cum aliàs possit: sed id replicationem non impediet, nam in replicatione, rem replicatam, non est necesse in medio agere.

INSTABIS. Agens, non potest naturaliter agere in distans, neque extra suam spheram. Ergo nec supernaturaliter poterit, quia nihil potest elevare extra suam spheram, & ad id producendum, cujus inadæquatam, & inchoatam non habet virtutem.

RESPONDETUR. Oviedo. Agens non potest naturaliter agere in distans, non defectu virtutis, sed defectu conditionis, adeoque ad hoc, ut agat in distans, elevare poterit. Deinde dici potest talem actionem esse extra spheram naturalem, non obedientialem, inchoata autem virtus, est necessaria, in elevatione, tantum ad actus vitales, de quo aliàs; nam potest à Sacramentis produci divinitus Gratia, idque physicè, cum tamen non habeant inchoatam vim, illius producendæ.

OBJICITUR 4. Ad operandum hic, requiritur præsentia hic; ergo agens non potest operari in hoc spatio, quin sit in hoc spatio.

RESPONDETUR. Ad operandum hic, sufficere præsentiam hic, vel in se, vel in virtute sui.

Obj.

Obicitur VII. Actio, seipsa pendet ab approximatione, tanquam à Conditione. Ergo ab illa non potest non dependere; quia, quod convenit actioni per se ipsam, semper illi convenit.

RESPONDET Oviedo. Quod adæquate non dependeat ab approximatione actio, aliàs sine hac numero approximatione, non posset esse actio, dependet ergo per coexistentiam actionis, cum approximatione, & per decretum Dei, quo ex prævisione approximationis, determinavit se Deus, ut concurreret. Conformiter autem, ad materiam de connotatis dici potest, quod dependentia actionis, secundum id, quod dicit in recto, non possit ab illa separari; dicit enim entitatem actionis, secundum autem id, quod dicit in obliquo, potest bene separari; nam in obliquo, dicit istam, vel istam viciniam.

INSTANT Complutenses. Necesse est virtutem activam esse conjunctam actioni, ergo & effectui, quia actio tenet se ex parte effectus. Antecedens probatur. Tum quia Experientia id docet. Tum quia virtus activa, & principium Quo, debent esse conjuncta. Causæ, ergo & causalitas. Tum quia actio est datio esse, ergo debet esse conjuncta & causæ, & effectui.

RESPONDETUR. Concedendo actionem debere esse conjunctam ipsi virtuti, v.g. calori, & ipsimet effectui, sed non ipsimet igni, rationes etiam quæ adferuntur, non convincunt. Quod attinet ad experientiam, illa est pro actionibus naturalibus non miraculosis, imò etiam nunc de facto, ubi non est ignis, sed est solum calor, fit calefactio, cur ergo si transmittatur calor per medium, non agendo in eodem, non poterit agere in extremo.

Noro. Præsentem hanc doctrinam supponere, quod virtus, vel ipsum agens, semper debeat esse, ubi est actio, licet non sit, vel non agat in medio, cum possit: Ratio. Tum quia, si illic non est agens, vel virtus, quis inibi principiat actionem? Tum quia, illa actio vel est modus, vel indistinctum quid ab agente, prout producente effectum. Non primum; Quomodo enim productio illius modi, transmitteretur per medium; si secundum, quomodo salvaretur, quod sit illic ipsa actio, quæ est ipsum agens, si illic non est ipsum agens. Tum quia, si illic nec agens, nec virtus est, quomodo non se ita habet, ac si non esset simpliciter.

DIFFICULTAS II.

An Deus possit agere in distans à se.

Certum est: nihil esse quod sit, & tamen distans à Deo sit, sed ponamus per impossibile Deum solum in cælo existere, nec esse præsentem mundo, quæritur: An aliquid in mundo agere possit? Negat recentior Suarez.

DICENDUM est: *Possit Deum agere in distans mo-*

do explicato. Dixi modo explicato, hoc est; habendo saltem in aliqua sui virtute indistantiam, licet non esset præsens in medio, & licet non esset in se præsens, ipsi effectui, aut si esset præsens effectui, quamvis non esset præsens in medio.

PROBATUR I. Quia id non implicat Contradictionem, de quo in solutione argumentorum, & certè:

Perfectior est conceptus Omnipotentia, potentis agere in indistans, & distans, quam potentis agere, nonnisi in indistans, perfectior enim est modus agendi, qui est magis illimitatus, sicut & esse magis illimitatum, perfectius est limitatum, ergo iste modus agendi perfectior erit, de cæteroque est possibilis.

PROBATUR II. Posito quod Deus esset localiter nonnisi in cælo, haberet principium operandi immutatum, ergo eodem modo, quo nunc operari posset in mundo, aliàs hoc ipso illud principium esset mutatum. Antecedens probatur, Principium operandi in Deo non est ipsius præsentia, sed omnipotentia, ergo cum sola præsentia illius mutaretur, adhuc principium agendi, esset immutatum. Hoc ipsum Antecedens probatur. Tum quia alius est conceptus omnipotentia, alius autem ubiquitatis. Tum quia, in nobis præsentia, non est principium operandi. Tum quia, si idem est præsentia & principium operandi, præsentia in actu, esset principium agendi in actu, quod dici non potest; quia sæpè Deus est principium agendi de novo in actu, ubi non est præsens de novo in actu.

Hoc ipsum proponitur aliter. Potest agens creatum agere in distans. Ergo & agens increatum. Probatur consequentia, idèò antecedens est verum, quia sufficit virtutem illic esse & actionem, ubi est effectus, ergo etiam sufficiet, ut Deus illic sit, quamvis non sit in medio.

PROBATUR III. Non est ratio, Cur non sufficiat ad hoc, ut Deus alicubi agat, esse tantum præsentem effectui, in virtute sua, vel in se, licet non sit præsens in medio; Quod ipsum sic proponitur. Præsentia Dei, prout eum facit præsentem Romæ, vel conducit aliquid præter præsentiam, quam Deus habet Parisiis, ad agendum Parisiis, vel non conducit; si non conducit; ergo sufficit illum esse præsentem illic ubi agit; Si conducit, ergo illa præsentia, prout est Romæ, agit in distans, cum præsentia, prout est Romæ, non sit præsentia, prout est Parisiis, & tamen ingreditur actionem. Concedo tamen virtutem remotioris, conducere ad actionem distanti passu, ratione augmenti, sed quod mera præsentia conducatur ad id, non satis apparet.

Obicitur I. Si omnipotentia Dei posset operari effectum, sine præsentia ad eundem, dum operaretur; & operaretur, & non operaretur, operaretur ex suppositione, non operaretur autem; quia operatio, est ipse effectus indistans, seu unitus agenti.